

Značajne obljetnice i sramotni zaboravi

U nedjelju 4. siječnja u 9,15 na Radio Mariji reprizirana je emisija Vjera u sjeni politike od 28. prosinca 2008.

Neki slušatelji posebno su željeli čuti temu emisije.

Prosljedjujem integralni tekst:

Emisija: Vjera u sjeni politike

Tema mjeseca - nedjelja 28. prosinca 2008. *21,00 sat

Damir Borovčak

Značajne obljetnice i sramotni zaboravi

Danas na nedjelju Svete obitelji i nevine dječice potrebno se prisjetiti i sv. Nikole. Nikolu slavimo 6. prosinca kao svetca katoličke i pravoslavne Crkve. Rođen je u gradu Patari u 3. stoljeću. Imao je bogate roditelje koji dulje vrijeme nisu mogli imati djece, pa su Nikolu od Boga izmolili. Roditelji ubrzo umiru i Nikola ostaje sam. Postaje svećenik želeći širiti ljubav i dobrotu. Kasnije, kao biskup pomaže ljudima u nevolji, širi vjeru i čini čudesa. Zaštitnik je djece, pomoraca, djevojaka, siromaha, studenata, farmaceuta, pekara, ribara, zatvorenika, trgovaca, putnika... U svom životu uvijek se borio protiv nepravde i za ljubav prema bližnjemu u kojem je prepoznavao Boga. Postoji priča da je sv. Nikola siromašnim djevojkama iz susjedstva, kroz dimnjak ubacio zlatnike za miraz, koji su pali u čarape obješene nad ognjištem. Od tuda potječe stavljanje darova u čarape i čizmice. Po katoličkoj tradiciji u noći od 5. na 6. prosinca već stoljećima roditelji daruju svoju djecu. Tako i u Hrvata katolika.

U Americi je izmišljen Santa Claus ili tzv. Djed Božićnjak, zbog bolje trgovine i veće prodaje za Božić. U Sovjetskom savezu u doba tvrdog komunizma, u zamjenu za Sv. Nikolu izmišljen je Djed Mraz. Zanimljivo, i Santa Claus i Djed Mraz, darove također spuštaju kroz dimnjak ili ih stavljaju u čarape. Dakle, krivotvorili su Sv. Nikolu. Dvadesetak godina nakon pada komunizma, Hrvati su prihvatili te krivotvorine, a nisu se vratili svojim katoličkim tradicijama Sv. Nikole. Dapače, utjecaji na zaborav čudotvornog i dobrog sv. Nikole sve su nebulozniji. U Večernjem listu (16. prosinca) čak na dvije stranice izvješćuje se o posjeti Djeda Mraza zagrebačkoj Dječjoj bolnici Klaićeva. Piše se kako je neki Joulupukki (fin.- Djed Mraz) upravo stigao iz Finske, a na naslovnici tog lista masni naslov: „Dragi Djede, pomози mi da ozdravim!“. Katolički vjernici su šokirani: Gdje je kraj širenju takvih izopačenosti? Zašto kreatori takvih bogohuljenja, šire i potiču lažne nade u ozdravljenje djece, posredstvom nekakvog Joulupukkija iz Finske?

Gluposti s Djedom Mrazom pune novinske stranice, dok značajni događaji ovog prosinca nisu dobili ni najmanje prostora. Medijski urednici služe se ispraznostima kako bi odvuikli pozornost javnosti s bitnih hrvatskih tradicionalnih vrijednosti. U prosincu je bilo začajnih događaja koji doista zaslužuju duple stranice u hrvatskom tisku. Najslavnijem Nikoli u povijesti Hrvata, povijest ne spominje dan rođenja. No, po imenu se može zaključiti da je Nikola Šubić Zrinski rođen oko 5. prosinca 1508. u ondašnjoj utvrdi Zrinj. Ove godine napunila se 500. obljetnica rođenja tog slavnog i časnog hrvatskog bana, koji je hrvatskom narodu darivao nadu u opstojnost i slobodu, punih pet stoljeća. Za vrijeme svoje uprave, Nikola Zrinski spasio je 'ostatke ostataka' hrvatskog kraljevstva od sigurne propasti. Uspješno je ratovao protiv Turaka i dobio velik broj bitaka. Zrinski je bio

gospodar Međimurja i zapovjednik Mađarske južno od Dunava, a prije velike i sudbonosne bitke kod Sigeta, tražio je od svojih 2.500 ratnika, koji su pretežito bili Hrvati, da mu obećaju poslušnost i vjernost do smrti. Prije toga i sam je prisegnuo na zajedničku sudbinu s riječima: „Tako mi Bog pomogao!“. Iako su znali da ne postoje nikakvi izgledi da im pristigne pomoć, Zrinski i branitelji nisu se ni jednog trenutka pokolebali nego su ostali vjerni svojoj prisegi. Turci su očekivali predaju, ali Nikola Zrinski i preživjeli junaci provalili su iz grada, te su junački poginuli, skupo prodajući svoje živote. Iscrpljeni Turci izgubili više od 30.000 vojnika i odustali su od invazije na Beč i Europu. Nikola Šubić Zrinski, kako je već pet stoljeća zapisano bio je „stup i štit hrvatski, grada sigetskog glavar i prvi strah turski, vijeka svog“ i zaslužan je kao najveći hrvatski vojni junak. Prigodom 500. obljetnice rođenja Nikoli Zrinskom podignut je spomenik u Čakovcu. Dana 6. prosinca otkrio ga je predsjednik Hrvatskog sabora Luka Bebić. Predsjednik Matice hrvatske - ogranak Čakovec, povjesničar dr. Zvonimir Bartolić, tom je zgodom naglasio: „Nikola je bio najslavniji hrvatski vojnik i vojskovođa koji se diljem Europe proćuo po brojnim bitkama u kojima je branio Hrvatsku i dijelove tadašnje kraljevine u vrijeme kad je turska sila bila na vrhuncu svoje moći“. Te riječi istaknuo je Glas koncila u broju za Božić 2008. No, taj događaj nisu zabilježili hrvatski dnevni mediji, a kamoli da bi tako upečatljivoj 500. obljetnici dali dvije stranice tiskanog prostora, koliko primjerice daju Djeda Mrazu ili tzv. Joulupukkiju. Sramota hrvatskih medija! Propust sigurno potiče i od hrvatskih vlasti koja na visokoj državnoj razini ministarstava, predsjednika vlade i države nije pripremila taj događaj mnogo mjeseci unaprijed i svemu dala potreban publicitet, značaj i državni protokol. U današnje vrijeme velikih magli oko ulaska Hrvatske u Europsku zajednicu taj je događaj trebao svjedočiti našu stoljetnu povezanost s Europom. Bila je to 500. obljetnica rođenja najvećeg nacionalnog junaka, hrvatskog bana i vojskovođe koji je zadužio i Europu. Hrvatska se itekako trebala podičiti s Nikolom Zrinskim pred čitavom Europom i svijetom. A nije! Propustila je pet stoljetnu prigodu!

No, to nije bio jedini kardinalni propust državnog protokola i državnih čelnika u prosincu. Još dvije značajne obljetnice obilježile su kraj 2008. g., koje su hrvatski mediji i hrvatski političari posve zanemarili. U Zagrebu je 5. prosinca u crkvi sv. Franje na Kaptolu služena je sv. misa prigodom 90. obljetnice stradanja Prosinačkih žrtava na Trgu bana Jelačića. Točno prije 90 godina, na glavnom zagrebačkom trgu Hrvatska je teško ranjena 5. prosinca 1918. g. Država SHS nastala je prijevarom 29. listopada 1918. i podvalom izaslanstva za koje je Stjepan Radić rekao da srljaju u Beograd "kao guske u maglu". Na vijest o ujedinjenju, dogodio se spontani narodni otpor uključenju Hrvatske u zajednicu sa Slovencima i Srbima, bez suglasnosti Hrvatskog Sabora. Građani Zagreba su zato 5. prosinca 1918. izašli na ulice i zajedno s 53. pješačkom i 25. domobranskom pukovnijom započeli prosvjed u glavnom gradu Hrvatske. Ubrzo se prema Jelačićevom trgu našlo preko 10 tisuća ljudi. Komesar zagrebačke policije Grga Anđelinović, uz pomoć srpskih oružnika, pripremio je zasjedu na Jelačićevom trgu. Naredio je oružanu paljbu po hrvatskim prosvjednicima, koji su pokošeni strojnicama s krovova zgrada. Bilo je 20-tak mrtvih i više desetaka teže i lakše ranjenih. Prosvjed je ugušen u krvi. >Posljedice toga prisilnog braka sa Srbijom pokazale su se kobnim za Hrvatski narod. Moglo se to naslutiti iz riječi Grga Anđelinovića, komesara zagrebačke policije, koji se hvalio: "Po svojoj dužnosti smatrao sam da treba prvi da počnem i ja se tim krvavim rukama ponosim". Svi oni progoni od 1918. do 1941., velike žrtve tijekom Drugog svjetskog rata, neravnopravan položaj Hrvata za cijelo vrijeme postojanja bivše države, te velike žrtve Domovinskog obrambenog rata 1991.-1995. daju za pravo Stjepanu Radiću, čija je i sam bio žrtva<, istaknuo je ovog 5. prosinca dr. Ivan Dujmović, tajnik Hrvatskog domobrana, u svom govoru podno spomen ploče na Trgu bana Jelačića. Jedino je Glas koncila 14. prosinca zabilježio tu 90. obljetnicu Prosinačkih žrtava s naslovom: >Kobni prisilni 'brak' sa Srbijom<.

Časopis Hrvatski domobran za prosinac 2008. jedini pak donio osvrt o 140. obljetnici Hrvatskog domobranstva. Dana 8. studenog 1868. postignuta je Hrvatsko-Ugarska nagodba i ostvarene su vrlo značajne državotvorne postavke za Hrvatsku. Već 5. prosinca 1868.g. u Hrvatskom saboru u Zagrebu, donesen je Zakon o Hrvatskom domobranstvu. Temeljne odrednice tog zakona bile su da Hrvati vojni rok služe u Hrvatskoj, da se vojna izobrazba održava na hrvatskom jeziku, da se utemeljuju kadetske škole i domobranske jedinice i da hrvatske vojne postrojbe mogu nositi samo

hrvatsko ime. Ugovoreno je da hrvatske postrojbe služe samo za obranu hrvatske domovine, a tek iznimno izvan Hrvatske i to uz odluku Hrvatskog sabora. Tim vojnim pravima Hrvatska je imala obilježja države sve do 1918.g. A tada je okrvavio ruke izrod Grga Anđelinović i došlo je do prisilnog ujedinjenja u Državu SHS. Obilježavanje 140. obljetnice Hrvatskog domobranstva održano je u nedjelju 7. prosinca svečanom sjednicom u Velikoj dvorani Hrvatskog doma u Križevcima. Povijesni osvrt održao je mr. Đuro Škvorc, dopredsjednik Ogranka Hrvatskog domobrana Križevci. Sjednici je nazočio veliki broj članova udruga Hrvatskog domobrana iz sjeverne Hrvatske, župan Koprivničko-križevačke županije Darko Koren i gradonačelnik Križevaca Branko Hrg. Nakon sjednice služila se sv. misa u župnoj crkvi sv. Ane, koju je predvodio župnik Krešimir Žinić s prigodnom propovjedi. U posebnoj dvorani Hrvatskog doma predsjednik križevačkog Ogranka hrvatskog domobrana Zlatan Đurin otvorio je izložbu o velikom hrvatskom vojskovođi iz Prvog svjetskog rata Svetozaru Borojeviću. Na otvorenju je govorio i sam autor izložbe prof. Milan Pojić, voditelj Odsjeka za arhivsko gradivo vojnih fondova iz Hrvatskog državnog arhiva. Izložba o vojskovođi Borojeviću ukazuje na hrabrost hrvatskih vojnika, na zaslužne časnike hrvatske vojske u Europi, ali ukazuje i na političke prevare, krađu i nestanak Borojevićeve ostavštine.

Zašto nikakvu pozornost obilježavanju 140. obljetnice Hrvatskog domobranstva u Križevcima i hrvatske vojne tradicije nisu dali televizijski, a ni tiskani mediji? Zašto su izostali predstavnici hrvatskih državnih vlasti? Posebno je nevjerojatno da takvom događaju ne nazoči ministar i djelatnici Ministarstva obrane te djelatni vojni časnici! Značajne obljetnice u drugim državama predvodi državni protokol, a nazoči vojni vrh i vrhovni zapovjednik oružanih snaga. Čini se kako hrvatski državni dužnosnici uopće ne poznaju povijesne činjenice i događaje značajne za suverenu Hrvatsku državu. Retrospektiva ove 2008. godine, ali i prošlih 18 godina samostalne Hrvatske države, samo potvrđuje - koliko Hrvatska drži sama do sebe, toliko će i drugi držati do Hrvatske.